

Elämässä eteenpäin – Kykyviisarin tuella

Onnistu osallisuuden lähteellä – tuettu reitti palveluihin ja esiyrittäjyyteen -hanke ottaa koppia työelämän ulkopuolella olevista ihmisistä, joiden tarpeisiin viranomaispalvelut eivät pysty täysin vastaamaan.

ESR-rahoitteista kehittämishanketta tuotetaan Suomen Mielenterveysseuran, Lapinlahden Lähteen vapaaehtoistoiminnan ja Invalidisäätiön Live Palveluiden yhteistyössä. Lapinlahden Lähteen ja Live Palveluiden erilaiset työtoiminnot tarjoavat polkuja työttömyydestä työhön esimerkiksi pitkäaikaistyöttömille ja kuntoutujille. Live Palvelut (entinen OrtonPro) on myös tuonut osaamistaan Lapinlahden Lähteelle palveluohjauksen sekä yksilö- ja ryhmävalmennuksen osa-alueilla. Palvelu on suunnattu Helsingin, Espoon ja Vantaan asukkaille.

Hanke alkoi maaliskuussa 2017 ja kestää helmikuun loppuun 2019. Se sai alkunsa, kun havaittiin, että Lapinlahden Lähteen vapaaehtoistoimintaan osallistui henkilöitä, jotka selvästi etsivät paikkaansa. Voimat yhdistettiin ja Live Palveluiden yksilö- ja ryhmävalmennuksia ryhdyttiin tarjoamaan Lapinlahden Lähteen vapaaehtoistoimintaan ja työkokeiluun osallistuville sekä alueen muiden järjestöjen asiakastyön tueksi. Toiminnan tarkoituksena on auttaa asiakasta seuraavan askeleen verran eteenpäin ja löytää hänelle sopiva palvelu, valmennus, opiskelu- tai työpaikka.

Hankkeen projektipäällikkö **Marita Pöllänen** kertoo, että toiminnassa on keskeistä palveluohjaus ja tutkiva ote siihen, miten järjestöt voisivat osallistua työhön, jota monet asiakkaat haasteineen kaipaavat, ja jota viranomaiset eivät ehdi tehdä. Tärkeänä tavoitteena on alan yhteistyöverkoston vahvistaminen.

Asiakastyössä uskotaan kohtaamiseen, Kykyviisari syventää kuvaa palvelutarpeesta

Asiakassuhteen lähtökohtana on dialogi, kohtaaminen ja tilan antaminen asiakkaan kokemuksille, Marita kuvaa. Asiakkuuden aluksi tehdään keskusteluun perustuva palvelutarpeen arvio. Tähän saatetaan käyttää useampiakin tapaamisia. Työ- ja toimintakyvyn itsearviointimenetelmä Kykyviisari otetaan käyttöön, kun halutaan syventää kuvaa asiakkaan tarpeista, voimavaroista ja kehittämiskohteista. Kykyviisarin eduksi Marita näkee sen yksinkertaisuuden ja helppouden. Hän lisää, että on havainnut, kuinka Kykyviisarista heti saatava palaute auttaa konkretisoimaan asiakkaalle hänen omaa tilannettaan.

Asiakkaiden työllistymisen esteistä Marita nostaa esiin terveyteen liittyvät ongelmat. Hän kantaa huolta siitä, että asiakkailta ei ole tietoa työttömien terveystarkastuksesta ja aikaa saa jonottaa. On melko tyypillistä, että henkilö on havaitsemattomien, terveyteensä liittyvien ongelmien takia työvoimapalveluissa väärällä palvelulinjalla. Hankkeen toiminnan merkityksellisyys näkyy mm. siinä, kuinka sen aikana saatu tieto asiakkaan todellisesta tilanteesta ja tämän tiedon välittäminen viranomaisille ovat johtaneet henkilön siirtymiseen oikeaan TE- palveluun ja sitä kautta tarkoituksenmukaiseen toimintaan tai ammatilliseen kuntoutukseen.

Kykyviisarin osa-alueet loivat puitteet Elämässä eteenpäin -ryhmävalmennukselle

Kykyviisaria ei ole hankkeessa käytetty vain työ- ja toimintakyvyn itsearvioinnin välineenä vaan sen osa-alueet osallisuus, arki, mieli, taidot, keho ja tulevaisuus muodostivat puitteet Elämässä eteenpäin -ryhmävalmennukselle. Marita kertoo idean tähän tulleen toukokuussa järjestetystä [Kykyviisari-työpajasta](#).

Yhdeksän henkilöä osallistui kuusi viikkoa kestäneeseen ryhmävalmennukseen, jonka aluksi ja lopuksi täytettiin Kykyviisari. Ensimmäisellä kerralla osallistujat asettivat oman tavoitteensa, jota halusivat edistää valmennuksen aikana. Jokaisella tapaamiskerralla käsiteltiin yhtä kuudesta Kykyviisarin osa-alueesta ja tehtiin siihen liittyviä harjoituksia. Oma tavoite tuotiin käsittelyyn viimeisessä tapaamisessa ja peilattiin sitä myös Kykyviisarin tuloksiin. Maritan mukaan lähes kaikki osallistujat kokivat päässeensä lähemmäksi tavoitettaan. Erityisen paljon myönteisiä muutoksia koettiin tapahtuneen arjen toiminnoissa ja mielen hyvinvoinnissa.

Marita koki Kykyviisarin osa-alueista muodostuvan valmennusrungon hyväksi tavaksi työstää ryhmässä asioita, joihin asiakkaat kaipasivat tukea. Kykyviisari ryhmätapaamisten runkona motivoi ja kattoi ne tärkeät asiat, jota kukin yksilönä halusi työstää, kuvailee Marita.

Ammattilaisen havainnot ja mittarin tuottamat tulokset täydentävät toisiaan

Kykyviisarin tulokset tuovat kaivattua tukea toiminnan kehittämiseen, Marita toteaa. Ammattilaisen havainnot yksilö- tai ryhmävalmennuksessa sekä työtoiminnoissa, sekä mittarin tuottama tieto asiakkaiden tilanteista ja niissä tapahtuneista muutoksista – heidän itsensä arvioimina – täydentävät toisiaan. Mittarin tuottaman tiedon hyödyntäminen toiminnan arvioinnissa on tätä päivää ja tuo näkyväksi työn merkityksellisyyttä uskoo Marita.

Kykyviisari on vakuuttanut Maritan siinä määrin, että menetelmää on jo juurrutettu Live Palveluihin laajemminkin. ”Minä olen rinta rottingilla viemässä sitä eteenpäin.”

Kirsi Yli-Kaitala, Solmu-hanke

kirsi.yli-kaitala@ttl.fi

www.kykyviisari.fi

[Liity Facebook-ryhmäämme: Kykyviisari – keskustelua ja kehittämistä](#)